

**Η λειτουργία της ΕΔΥ στη Σχολική Μονάδα:
Προοπτικές, Προβλήματα και Προβληματισμοί**

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ

Γιάννης Μπουσδούνης

Προϊστάμενος Διεύθυνσης Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Οργανωτικά - Διαδικαστικά

- **Νομικό Πλαίσιο: άρθρο 17 του Ν. 4823/2021 (ΦΕΚ 136 Α - 03.08.2021)**
- **Κανονισμός Λειτουργίας: Υ.Α. 134960 /Δ3 (ΦΕΚ 5009Β – 27.10.2021)**

Οργανωτικά - Διαδικαστικά

- Τα Σ.Δ.Ε.Υ. ιδρύονται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Για την εισήγηση, οι Διευθυντές Εκπαίδευσης συνεργάζονται με τους Προϊσταμένους των οικείων ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.. Στην απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης ορίζονται α. μία σχολική μονάδα, κατά προτεραιότητα μία Σ.Μ.Ε.Α.Ε., ως το κέντρο του Σ.Δ.Ε.Υ. και β. οι σχολικές μονάδες που εντάσσονται σε κάθε Σ.Δ.Ε.Υ..
- **Συντονιστής** του Σ.Δ.Ε.Υ. ορίζεται ο/η Προϊστάμενος/η ή ο/η Διευθυντής/ντρια της σχολικής μονάδας που αποτελεί το κέντρο του σχολικού δικτύου.
- Κάθε Σ.Δ.Ε.Υ. μπορεί να εξυπηρετεί έως **πέντε (5) σχολικές μονάδες**, ίδιας ή διαφορετικής βαθμίδας. Όταν το κέντρο του Σ.Δ.Ε.Υ. είναι Σ.Μ.Ε.Α.Ε., οι πέντε (5) σχολικές μονάδες που εξυπηρετούνται από αυτό, είναι σχολικές μονάδες της γενικής ή επαγγελματικής εκπαίδευσης, σε κάθε μια από τις οποίες συστήνεται μια Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.). Οι Ε.Δ.Υ. που συστήνονται σε αυτήν την περίπτωση είναι ανεξάρτητες από την Ε.Δ.Υ. της Σ.Μ.Ε.Α.Ε του σχολικού δικτύου. Στην περίπτωση που το κέντρο Σ.Δ.Ε.Υ. είναι μονάδα γενικής εκπαίδευσης, η μία από τις πέντε (5) σχολικές μονάδες που στηρίζονται από αυτό, είναι η σχολική μονάδα που αποτελεί το κέντρο Σ.Δ.Ε.Υ. στην οποία συστήνεται μια από τις Ε.Δ.Υ. του Σ.Δ.Ε.Υ..

Οργανωτικά - Διαδικαστικά

- Η Ε.Δ.Υ. συγκροτείται με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Εκπαίδευσης μετά από εισήγηση των Διευθυντών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σε συνεργασία με τους Προϊσταμένους των ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. και αποτελείται από τα ακόλουθα μέλη, τα οποία ορίζονται με τους αναπληρωτές τους:
- Τον Διευθυντή ή Προϊστάμενο της σχολικής μονάδας, ως πρόεδρο, ο οποίος αναπληρώνεται από τον νόμιμο αναπληρωτή του.
- Έναν εκπαιδευτικό Ε.Α.Ε. του Τμήματος Ένταξης ή, αν δεν υπάρχει, έναν εκπαιδευτικό με εξειδίκευση στην Ε.Α.Ε. ή έναν εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης - συνεκπαίδευσης που υπηρετεί στη σχολική μονάδα, με τον αναπληρωτή του. Ο αναπληρωτής είναι πρόσωπο που διαθέτει τις ίδιες ιδιότητες. Ο εκπαιδευτικός του Τ.Ε. με εξειδίκευση στην Ε.Α.Ε. δύναται να αναπληρώνεται και από εκπαιδευτικό με εξειδίκευση στην Ε.Α.Ε. ή από εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης - συνεκπαίδευσης που υπηρετεί στη σχολική μονάδα, αν δεν υφίσταται άλλος εκπαιδευτικός με όμοια ιδιότητα.
- Έναν ψυχολόγο του κλάδου ΠΕ23.
- Έναν κοινωνικό λειτουργό του κλάδου ΠΕ30.
- Στις συνεδριάσεις της Ε.Δ.Υ. συμμετέχουν ο υπεύθυνος εκπαιδευτικός του τμήματος καθώς και οι εκπαιδευτικοί που διδάσκουν στο τμήμα φοίτησης του μαθητή ή της ομάδας μαθητών που έχουν ανάγκη υποστήριξης.
- Γραμματέας

Οργανωτικά - Διαδικαστικά

- Αν για οποιονδήποτε λόγο απουσιάζει μία εκ των δύο ειδικοτήτων των περ. γ' και δ' ή δεν είναι δυνατή η συγκρότηση Ε.Δ.Υ., λόγω έλλειψης μέλους του Ε.Ε.Π. μίας εκ των δύο ειδικοτήτων των ίδιων περιπτώσεων, το μέλος του Ε.Ε.Π. της έτερης ειδικότητας που έχει τοποθετηθεί στο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. με σκοπό τη συμμετοχή στη συγκρότηση των Ε.Δ.Υ. σε Σ.Δ.Ε.Υ. εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές της και να συμμετέχει στις συνεδριάσεις των Ε.Δ.Υ. στις σχολικές μονάδες του Σ.Δ.Ε.Υ..
- Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, συμμετέχει ο αναπληρωτής που ορίστηκε από το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.

Οργανωτικά - Διαδικαστικά

- Η παρακολούθηση λειτουργίας και η επιστημονική εποπτεία και καθοδήγηση των Σ.Δ.Ε.Υ. και των αντίστοιχων Ε.Δ.Υ. γίνεται από το οικείο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ
- Προϊστάμενος των μελών του Ε.Ε.Π. (επιστημονικός και διοικητικός) είναι ο Προϊστάμενος του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.

Σκοπός

Τι να μην περιμένουμε:

- Η παρουσία της ΕΔΥ από μόνη της θα λύσει όλα τα δύσκολα θέματα
- ΚΕΔΑΣΥ – ΣΔΕΥ – ΕΔΥ έχουν έτοιμες συνταγές και μαγικές λύσεις

Κανόνες επιτυχίας:

- 1) **Συνεργασία** (του προσωπικού της σχολικής μονάδας, συνολικά)
- 2) **Συνεργασία** (ΚΕΔΑΣΥ, Σύμβουλοι Εκπαίδευσης, άλλοι φορείς)
- 3) **Συνεργασία** (γονείς/κηδεμόνες)

Σκοπός

Σχολικά Δίκτυα Εκπαιδευτικής Υποστήριξης (Σ.Δ.Ε.Υ.): ενδυνάμωση και προώθηση της συνεργασίας, καθώς και συντονισμός του έργου των σχολικών μονάδων, για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων ανεξαιρέτως των μαθητών στην εκπαίδευση και την προαγωγή συνολικά της γνωστικής και ψυχοκοινωνικής τους ανάπτυξης.

Ειδικότερα:

- α) η προώθηση της συνεργασίας, ο συντονισμός του έργου των σχολικών μονάδων και η ενίσχυσή τους στην ανταπόκριση στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών τους,
- β) η ανάπτυξη συνεργατικών δράσεων για την ένταξη των μαθητών στη σχολική μονάδα φοίτησής τους και
- γ) η υποστήριξη του έργου των Τμημάτων Ένταξης, της παράλληλης στήριξης – συνεκπαίδευσης και των μαθητών στους οποίους εφαρμόζεται κατ' οίκον διδασκαλία και όπου απαιτείται ειδική αγωγή και εκπαίδευση.

ΣΚΟΠΟΣ

Επιτροπή Διεπιστημονικής Υποστήριξης (Ε.Δ.Υ.): ανάπτυξη διεπιστημονικών πρακτικών εκπαιδευτικής αξιολόγησης των μαθητών, συμβουλευτικής και παιδαγωγικής υποστήριξης

Ειδικότερα:

- η διερεύνηση και ο εντοπισμός των εκπαιδευτικών αναγκών, του είδους των δυσκολιών και των πιθανών εκπαιδευτικών, ψυχοκοινωνικών και άλλων φραγμών στην ισότιμη πρόσβαση των μαθητών στη μάθηση καθώς και η εφαρμογή παιδαγωγικών, εκπαιδευτικών και άλλων υποστηρικτικών μέτρων για το σύνολο των μαθητών της σχολικής κοινότητας συμπεριλαμβανομένων και των μαθητών με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και
- η υλοποίηση εξατομικευμένων ή ομαδικών δράσεων ενίσχυσης των γνωστικών και ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων των μαθητών, παιδαγωγικής και συμβουλευτικής ψυχοκοινωνικής στήριξης σε εκπαιδευτικούς και γονείς ή κηδεμόνες των μαθητών και συνολικά, η εφαρμογή στοχευμένων παρεμβάσεων ενδυνάμωσης όλων των μελών της σχολικής κοινότητας.

Ωρολόγιο Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα

Ενέργειες:

Αρχικά γνωριμία των μελών και αλληλοενημέρωση για τον ρόλο.

- Ο Πρόεδρος της Ε.Δ.Υ., κατά την έναρξη της σχολικής περιόδου, συγκαλεί Σύλλογο Διδασκόντων με θέμα: «Ορισμός προτεραιοτήτων στις ανάγκες των μαθητών της σχολικής μονάδας για υποστήριξη από την Ε.Δ.Υ.».
- Ενημερώνει τον Προϊστάμενο του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ και τους Συμβούλους Εκπαίδευσης (Ειδικής Αγωγής και Ενταξιακής Εκπαίδευσης, Παιδαγωγικής Ευθύνης και Ε.Ε.Π) οι οποίοι μπορούν να παραστούν και να συμμετάσχουν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.
- Εισήγηση από τους Εκπαιδευτικούς ΕΑΕ της σχολικής μονάδας, η οποία καταρτίζεται σε συνεργασία με το σύνολο των εκπαιδευτικών και των μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.) που υπηρετούν στη σχολική μονάδα.

Ωρολόγιο Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα

- Σύνταξη πρακτικού (αντίγραφο του στον προϊστάμενο του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., μέσω Συντονιστή ΣΔΕΥ)
- Σχεδιάζεται με τα μέλη της Ε.Δ.Υ. το εβδομαδιαίο ωρολόγιο πρόγραμμα σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τις διαπιστωμένες ανάγκες της σχολικής μονάδας, το οποίο ο πρόεδρος της Ε.Δ.Υ. εισηγείται στον Συντονιστή του ΣΔΕΥ και στη συνέχεια υποβάλλεται στον προϊστάμενο του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.
- Ο προϊστάμενος του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., μπορεί να καλεί τους συντονιστές των Σ.Δ.Ε.Υ και τους προέδρους των Ε.Δ.Υ. όλων των σχολικών μονάδων σε συνεδρίαση στην αρχή και τη λήξη του σχολικού έτους ή όποτε προκύπτει ανάγκη, με θέμα τον προγραμματισμό, τη συνεργασία, τον συντονισμό και την αποτίμηση της προόδου υλοποίησης των δραστηριοτήτων τους.

Ωρολόγιο Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα

- Πρόβλεψη για συνεδριάσεις
- Η συχνότητα των συνεδριάσεων είναι καλό να μην υπερβαίνει το $\frac{1}{4}$ του συνολικού χρόνου του ωρολογίου προγράμματος

(Εργασιακό και διδακτικό ωράριο)

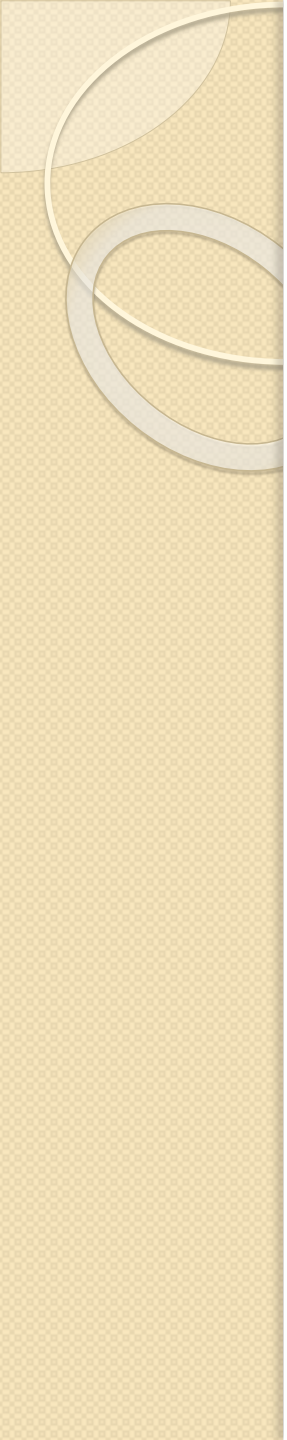
- Δυνατότητα και απογευματινής εργασίας με προϋποθέσεις

Ωρολόγιο Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα

Προγραμματισμός δράσης ανά τρίμηνο (σχέδια δράσης που μπορούν να εντάσσονται στον συνολικό προγραμματισμό της σχολικής μονάδας)

Ενδεικτικά θέματα σχεδίων δράσης:

- Δικτύωση σχολικής μονάδας με φορείς
- Διαμόρφωση πρωτοκόλλου ενεργειών σε καταστάσεις κρίσης
- Ενημέρωση και επιμόρφωση γονέων
- Συνεργατικές δράσεις συνεκπαίδευσης με ειδικά σχολεία ή με τα υπόλοιπα σχολεία του ΣΔΕΥ (ακόμα και διαδικτυακά με σχολεία από άλλες περιοχές)
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων μετάβασης σε άλλη βαθμίδα
- Σχεδιασμός και υλοποίηση προγραμμάτων πρώιμης/έγκαιρης εκπαιδευτικής και υποστηρικτικής παρέμβασης
- Υποστήριξη και ενδυνάμωση της σχολικής κοινότητας
- Ενδοσχολική επιμόρφωση σε θέματα ένταξης και συμπερίληψης
- Μαθητές της τελευταίας τάξης «υιοθετούν» μαθητές της πρώτης τάξης

Στη λήξη του σχολικού έτους η Ε.Δ.Υ. συντάσσει έκθεση τελικής αποτίμησης του ετήσιου προγραμματισμού και απολογισμού της λειτουργίας της με σκοπό την εκτίμηση του βαθμού επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί, τον εντοπισμό των δυσκολιών και των προβλημάτων που αντιμετωπίστηκαν κατά την υλοποίηση των σχεδίων δράσης καθώς και τη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης για το επόμενο σχολικό έτος, η οποία υποβάλλεται μέσω του Συντονιστή του ΣΔΕΥ στον προϊστάμενο του οικείου ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ..

Έγγραφα Ε.Δ.Υ.

1. Βιβλίο πράξεων
2. Πρωτόκολλο συνεργασίας με τους γονείς
3. Πρόγραμμα Διεπιστημονικής Υποστήριξης
4. Εξατομικευμένο Πρόγραμμα Εκπαίδευσης (Ε.Π.Ε.)
5. Έντυπα παραπομπής (ΚΕΔΑΣΥ ή άλλους φορείς)

Αρχείο Ατομικών φακέλων και πράξεων της Ε.Δ.Υ.

Αρχείο:

- Ατομικούς φακέλους των μαθητών που υποστηρίζονται από Ε.Δ.Υ.
- Πρακτικά συνεδριάσεων της Ε.Δ.Υ.
- Σχέδια δράσης
- Ετήσιο – (εβδομαδιαίο) ωρολόγιο πρόγραμμα της Ε.Δ.Υ. με πιθανές τροποποιήσεις του
- Έκθεση τελικής αποτίμησης της λειτουργίας της.

Ατομικός φάκελος μαθητή/μαθήτριας

- Αντίγραφο του πρακτικού της αρχικής ή άλλης σχετικής πρότασης του συλλόγου διδασκόντων για την υποστήριξη του μαθητή.
- Πρωτόκολλο συνεργασίας και επικοινωνίας με τους γονείς και κηδεμόνες ή και με τον ίδιο τον μαθητή, εφόσον είναι δυνατόν.
- Αξιολογικό υλικό των μελών της Ε.Δ.Υ., που πιθανόν υπάρχει και περιλαμβάνει τις εξειδικευμένες διαδικασίες διερεύνησης αναγκών, κλίμακες παρατήρησης και οποιοδήποτε σχετικό στοιχείο.
- Τις εκθέσεις των μελών της Ε.Δ.Υ. και συγκεκριμένα: α) τις αξιολογικές εκθέσεις των εκπαιδευτικών με εξειδίκευση στην Ε.Α.Ε, β) τις παιδαγωγικές εκθέσεις των εκπαιδευτικών του μαθητή του τμήματος φοίτησης, γ) την έκθεση κοινωνικού ιστορικού και ψυχολογικής εκτίμησης, τις εκθέσεις άλλων μελών του Ε.Ε.Π. που πιθανόν υποστηρίζουν τον μαθητή καθώς και δ) οποιοδήποτε σχετικό στοιχείο για το μαθητή.

Ατομικός φάκελος μαθητή/μαθήτριας

- Το εξατομικευμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης και διεπιστημονικής υποστήριξης του μαθητή με ενσωματωμένες τις τυχόν τροποποιήσεις του και επισημάνσεις για την συστηματική παρακολούθηση της πορείας υλοποίησής του.
- Την εισηγητική έκθεση για την παραπομπή του μαθητή στο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., εφόσον κρίνεται απαραίτητο, στην οποία προσαρτώνται όλα τα σχετικά έγγραφα.
- Την αξιολογική έκθεση από το ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. ή τις γνωματεύσεις-διαγνώσεις που προσκομίστηκαν από τους γονείς ή κηδεμόνες του μαθητή από άλλους φορείς, εφόσον υπάρχουν.
- Εργασίες του μαθητή.
- (Όλα όσα μπορούν να αφορούν την εκπαιδευτική πορεία του μαθητή)

Σημαντικά

- Ημερολόγιο ενεργειών
- Παραπομπή στο ΚΕΔΑΣΥ, μόνο μετά από ενέργειες της ΕΔΥ.
- Συνεργασία ΕΔΥ – ΚΕΔΑΣΥ για καθορισμό Εξατομικευμένων Προγραμμάτων Παράλληλης Στήριξης
- Συνεργασία ΕΔΥ – ΚΕΔΑΣΥ για σχεδιασμό και υλοποίηση Προγραμμάτων πρώιμης/έγκαιρης παρέμβασης και υποστήριξης

Σημαντικά

- Άσκηση καθηκόντων μέσα στην τάξη παράλληλα με το διδακτικό έργο των εκπαιδευτικών και **σε ιδιαίτερο χώρο μόνο όταν κρίνεται απαραίτητο**, ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών και το είδος της παρέμβασης που υλοποιείται, σε προγραμματισμένη συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς του τμήματος χωρίς να τους υποκαθιστούν.
- Προτιμότερο στην αρχή υλοποίηση ομαδικών προγραμμάτων και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις ατομικών
- Για τα μέλη του Ε.Ε.Π. Ψυχολόγων και Κοινωνικών Λειτουργών, λαμβάνεται μέριμνα εξασφάλισης ιδιαίτερου χώρου για την άσκηση των καθηκόντων τους, ώστε να διασφαλίζεται η ιδιωτικότητα των συναντήσεων.
- Απόρρητο πληροφοριών
- Υπεύθυνες δηλώσεις ή άδεια από την οικογένεια: **Για ομαδικές παρεμβάσεις, όχι. Για ατομικές, υπογράφεται το πρωτόκολλο συνεργασίας**

Κοινωνικός Λειτουργός

Συνεντεύξεις με τους γονείς ή κηδεμόνες και συντάσσει την έκθεση κοινωνικού, οικογενειακού και ατομικού ιστορικού του μαθητή που πρόκειται να δεχτεί τις υπηρεσίες της Ε.Δ.Υ.. Η έκθεση περιλαμβάνει την περιγραφή των παραγόντων, οι οποίοι άμεσα ή έμμεσα επηρεάζουν την ομαλή προσαρμογή του μαθητή στο περιβάλλον του σχολείου καθώς και τις αναγκαίες παρεμβάσεις υποστήριξης του μαθητή και της οικογένειάς του, ανανεώνεται κάθε φορά που προκύπτει ανάγκη και καταχωρίζεται στον ατομικό φάκελο του μαθητή. Η συγκέντρωση των στοιχείων της έκθεσης του κοινωνικού ιστορικού γίνεται: α) με ατομικές συναντήσεις με τον γονέα/κηδεμόνα ή και με άλλα μέλη της οικογένειας, αν υπάρχει ανάγκη β) με επισκέψεις του κοινωνικού λειτουργού στο οικογενειακό περιβάλλον και γ) με συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς του σχολείου φοίτησης του μαθητή.

Ψυχολόγος

Άξονες για την ψυχολογική αξιολόγηση:

- Συναισθηματικές δεξιότητες και συναίσθημα
- Άγχος- άγχος επίδοσης
- Κοινωνικές δεξιότητες- δεξιότητες επικοινωνίας
- Εικόνα εαυτού- αυτοεκτίμηση- αυτοαποτελεσματικότητα
- Φροντίδα εαυτού
- Συμπεριφορά και αλληλεπίδραση με τους άλλους: στην τάξη και την αυλή
- Σχέσεις εντός της σχολικής κοινότητας: συνομήλικοι, εκπαιδευτικοί
- Ένταξη στην ομάδα: τάξη, αυλή
- Οικογενειακό περιβάλλον: σχέσεις, συνθήκες
- Χόμπυ, ενδιαφέροντα: εξωσχολικές δραστηριότητες ή συμμετοχή σε δράσεις στο σχολείο
- Συμμετοχικότητα και κίνητρα

Προτάσεις για ενέργειες σχολείων

Κανονισμός σχολείου

Κανόνες τάξης

Ημέρα προσαρμογής - Προγράμματα μετάβασης

Μνημόνιο ενεργειών διαχείρισης κρίσεων

Ομάδα διαμεσολάβησης

Σας ευχαριστώ πολύ!